

RETRATS DEL NATURAL
ARTUR RAMON PICAS I ARTUR RAMON NAVARRO
 ANTIQUARIS I GALERISTES

(151)

FERRAN FORNÉ

Si els quadres poguessin parlar

TONI VALL
 BARCELONA

Si els quadres poguessin parlar explicarien històries increïbles, meravelloses. Explicarien els desastres de què s'han salvat, les cases que han habitat, els diners que s'han pagat per ells. Explicarien tot l'esdevingut als grans salons on han estat penjats o els soterranis i les golfes on han criat pols durant tantíssims anys esperant veure la llum. Explicarien el temps en què van ser pintats, com era l'artista que els va imaginar, els avatars de les seves atzaroses existències, la cobdícia o filantropia de les mans per on han passat. L'Artur Ramon pare i l'Artur Ramon fill saben moltes d'aquestes històries. És el que més els agrada de la professió que han triat. Són antiquaris i els viaranys de tota una vida dedicada a l'art, a buscar-lo, conservar-lo i historiar-lo, els han encaminat també a ser galeristes. La seva seu del carrer de la Palla és una institució de Barcelona i viu avui temps de canvi, que els portaran aviat al nou emplaçament del carrer Bailèn.

Conversar amb ells és comprendre la personalitat d'un ofici fascinant, que tots dos porten a la sang i que els ha convertit en referents. Antiquari és aquell que treballa i es-

tudia objectes que formen part de la història de l'art, objectes per norma general de més de cent anys. Tots dos tenen molt interès a explicar-m'ho bé, ja que massa vegades es confon antiquari amb brocancer (aquell que treballa amb les restes del passat) i, a més a més, se li injecta un matis un pèl pejoratiu, acolorit de certa desconfiança, com si es tractés d'"un sospitos habitual" amb el qual convé anar amb compte. "Massa comerços han utilitzat i utilitzen la paraula *antiquari* quan no ho són, només per atribuir-se prestigi", precisa el fill.

El que els agrada més, amb el que gaudeixen i se senten útils –a banda de la venda i l'exposició– és amb la "reconstrucció d'identitats perdudes". Això és trobar una obra sense firma, sense atribució aparent, potser desgastada, tan restaurada que ha perdut part de les essències, i retornar-li l'entitat que mai li hauria d'haver mancat. Fa poc ho han fet amb un quadre de Joaquim Mir, amb una miniatura del Greco, amb un llenç de José de Ribera d'enorme valor i amb un dibuix impressionant del Cavaller d'Arpino datat a finals del segle XVI. Amb un minuciós procés d'investigació i de posada al dia, aquestes obres recuperen la identitat i tornen al mercat o, a causa del seu innegable valor museístic, són adquirides per alguna institució cultural. Recorden un cas especialment rellevant: aquell

Canvis
 Passaran del carrer de la Palla a una nova seu al carrer Bailèn de Barcelona

Passat
 La vocació familiar els ve de lluny: es remunta a principis del segle XX

cop que a casa d'una marquesa madrilenya van adquirir *La rendició de Granada* de Francisco Bayeu, que ara descansa a les parets del Museu del Louvre de París. Zurbarán, Murillo i Goya, entre molts d'altres, també han passat per les seves mans, a banda del bo i millor de l'art català de finals del segle XIX i principis del XX (Nonell, Casas, Mir...), del qual l'Artur pare és un consagrat expert.

Una nissaga d'antiquaris

La vocació familiar els ve de lluny. Es remunta a principis de segle XX. En una postal enviada l'any 1911 a Artur Ramon i Vendrell, avi d'Artur Ramon Picas, hi consta l'interès d'un client per vendre-li un piano antic i la dècada següent comença una intensa vinculació amb els cercles artístics de Sitges. El seu fill, Artur Ramon Garriga, s'especialitzarà en la restauració i el 1942 s'instal·larà en una ala de l'edifici del carrer de la Palla número 23, al rovell de l'ou del barri de llibreters i antiquaris de la ciutat. "No vull ser el fill d'Artur Ramon, vull ser Artur Ramon fill", és la frase contundent que a finals dels anys seixanta va dir en veu alta l'Artur Ramon Picas al seu pare, en principi una mica refractari que continués amb l'ofici familiar. Però ell ho tenia clar, era el que més l'apassionava i va ser el responsable de la gran expansió del negoci. Va viatjar a París innumerable vegades per trobar art català en antiqua-

ris i galeries, amb gust per en paral·lel esdevenir també un bon col·leccionista. "El meu pare és un antiquari molt atípic, sempre li ha agradat vendre a aquells compradors que consideren que mereixen tenir la peça", m'explica l'Artur Ramon Navarro. I com es mesura això? Molt fàcil, mesurant l'entusiasme.

Colze a colze, pare i fill inauguren el 1989 la galeria d'art. El fill ja s'havia involucrat en el negoci i plegats van ser pioners en la projecció del món de les antiguitats cap al galerisme. Són anys de bonança a la Barcelona preolímpica, amb un mercat de l'art en un moment eufòric i amb un espai artístic que proposa també una mirada a les avantguardes i l'art contemporani. Impossible mencionar tots els artistes de tots els temps que hi han passat: Manolo Hugué, Serra de Rivera, Baltasar Lobo, Luis Marsans, Piranesi, Torné Esquiús, Casajuana... Una tasca importantíssima de difusió cultural de més de dos centenars d'exposicions durant més de 25 anys.

Ara el canvi de seu –inauguració a la tardor– comportarà un canvi d'orientació, una refundació, exposar no per obligació sinó quan tinguin obra rellevant a mostrar i potenciar la presència de l'antiguitat en la decoració i l'interiorisme. Temps nous però encara moltes històries per explicar i identitats per ressuscitar. —